

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Contele Tisza ministru-prezident.

Sibiu, 9 Iunie n.

Sentința tribunalului reg. ung. din Budapesta, adusă în procesul domnului prim-ministru Lukács, intentat deputatului Desy pentru calomnie și vătămare de onoare, sentință prin care acuzatul e achitat: a făcut imposibilă rămânerea domnului Lukács și pe mai departe în fruntea guvernului ungar. Și cum ceilalți membri ai guvernului s'au solidarizat cu șeful lor, — în consiliul de miniștri ținut Marți sara s'a hotărât demisionarea întregului cabinet.

Partidul național al muncii, din care a eșit și pe care s'a rezimat guvernul demisionat, a luat act despre aceasta hotărâre a guvernului tot Marți, la orele 7 seara, într-o conferință bine cercetată, în care s'au adus elogii și mulțumiri domnului Lukács pentru serviciile politice aduse patriei și Domnitorului.

Mercuri apoi s'a făcut comunicare dietei despre retragerea guvernului, luându-se hotărârea, ca până la rezolvarea crizei dieta să nu țină ședința, iar Joi faptul a fost împărțit și casei magnatilor, și domnul Lukács tot Joi s'a aflat în fața Monarhului, căruia i-a expus pe larg situația și i-a înaintat demisia întregului guvern ungar.

Maiestatea Sa a luat cu preafăltă grație act despre demisia guvernului ungar, apreciind motivele cari au provocat-o, și a luat la cunoștință și propunerea domnului Lukács de a fi încredințat contele Tisza, președintele camerei ungare, cu formarea noului cabinet ungar, fără a se pronunța însă în chestia aceasta, ci rezervându-și pentru mai târziu dreptul de dispunere. Iar până la numirea noului ministeriu, domnul Lukács și colegii sei au fost încredințați cu conducerea afacerilor,

în mod provisoriu, din partea Maiestății Sale.

Conform obiceiului, Maiestatea Sa a cerut apoi sfatul președintelui casei magnatilor, a baronului Iosika Samu, și a președintelui camerei ungare, a contelei Tisza István, pe cari Maiestatea Sa i-a primit Sâmbătă în audiență, întâi pe baronul Iosika, apoi pe contele Tisza.

Audiența celui dintâi a fost foarte scurtă; dar contele Tisza a stat o oră și mai bine în cabinetul de lucru al Maiestății Sale. A comunicat Monarhului planurile sale, programul său de muncă și de conducere a țării, care convenind întrutoate Coroanei, a fost acceptat și din partea ei, iar contele Tisza a ieșit din cabinetul Maiestății Sale ca ministru-președinte al Ungariei. Maiestatea Sa l'a încredințat cu formarea noului cabinet.

Contele Tisza a plecat Sâmbătă sara acasă, la Budapesta, unde a avut consfătuire cu miniștrii de resort demisionați, pe cari i-a înduplecat să facă parte și din guvernul președat de dânsul, mai luându-și și două puteri nouă: pe Sándor János, ca ministru de interne și pe baronul Burian ca ministru pe lângă Maiestatea Sa, iar astăzi va merge de nou la Viena, pentru a raporta Maiestății Sale, că noul guvern ungar e format și pentru a stabili termenul pentru prestarea jurământului. Joi apoi, în 12 Iunie, noul guvern se va prezenta dietei și casei magnatilor.

Acestea sunt evenimentele din zilele din urmă, ivite în politica internă, evenimente pe cari le-am înșirat în ordine cronologică, rămânând ca de altădată să ne ocupăm cu comentarea lor.

Din parlament. Mercuri, când și-a anunțat guvernul demisia, au intrat în dietă și deputații aparținători opoziției unite maghiare și au înscenat de nou tumult și gălăgie în dietă. Injurăturile și cuvintele de ocară curgeau într-una din gurile nespălate,

iar sgomotul era asurzitor, astfel, că contele Tisza, președintele camerei, a fost necesitat să dea ordin gardei parlamentare, ca ea să restabilească pacea și ordinea. Gălăgioșii s'au împotrivit însă și gardei, iar urmarea a fost, că unul dintre ei, care insultase pe căpitanul gardei, deputatul Héderváry Lehel, a primit trei lovituri bune de sabie peste cap dela căpitan, iar ceilalți iute și degrabă au eșit din sală, fără a mai face pe grozavii și a se lăuda, că ei cedează numai puterii brahiale. Face deci servicii bune garda parlamentară! Restul ședinței dietei a decurs în ordine.

Revisuirea bulei Cristifideles.

Cetim în „Unirea” din Blaj, numărul ultim, următoarele: „Din isvor sigur și astfel din loc competent primim știrea deplin întemeiată, cumcă sfântul scaun apostolic, adică S. Sa Papa dela Roma, și-a dat în principiu învoirea la revizuirea parțială a bulei Cristifideles, în sens favorabil Românilor, adică în sensul, ca unele din parohiile dismembrate, rupte dela noi, și anexate diecezei de Hajdudorog, să fie reincorpate bisericii noastre unite românești. Suntem în măsură de a putea garanta cu toată tăria cuvântului autenticitatea și temeinicia acestei știri, menite a înălța inimile tuturor și cu deosebire ale fraților, cari cu atâta dor așteaptă rășăritul zilei de mîine... E vorba, după informațiile pe cari noi le avem, ca comunele, cari declară singure că nu vreau să treacă la noua dieceză, să nu poată fi silite să treacă, ci să fie lăsate și pe mai departe în diecezele românești gr.-catolice. Un câștig, negreșit, destul de mare.

Noua dare culturală și misiunea preoției.

Cu câtă strângere de inimă, stăpâniți chiar de un sentiment de frică și cutremur, cetim noi negrele atențate îndreptate la viața sufletului neamului nostru, la actele înșirate în mod cronologic pe filele istoriei!

Cetind istoria trecutului, ne cutremurăm până la măduvă, văzând cu câtă cutezanță se perândau asupra noastră săgețile zdrobitoare. Ba cetind acest roman duos al suferințelor unui întreg neam, și văzând că une-ori aceste atentate pas cu pas înaintază spre ținta propusă, — un fior rece ne strătaie întreagă

fința. Și când în vălmășala atacurilor, crezute decizătoare, ne mai putând zări lupta deslușit, — și cu sufletul îndurerat, începem să deplângem soarta unui neam crezut stăns pe vecie, — eată, oă după curățirea atmosferei auzim deslușit niște acorduri ce ni se par ca venite din alte lumi: „Cine e Dumnezeu mare, ca Dumnezeul nostru? Tu ești Dumnezeu, carele faci minuni“...

Victima, în lupta sa desnădăjduită cu inamicul, după zvârcoliri îndârjite văzându-se primejduită în existența sa, — se refugiază în fortăreața veche, cu ziduri pe cari nu le poate învinge nici puterea infernului — în biserica sa străbună... iar atacul inamicului se răsfrânge în neputință...

Cât timp atacurile ghețoase, îndreptate cu scop de a nimici cu desăvârșire vitalitatea etnică a acestui popor, suflau în chipul uraganelor turbate: mama lui bună, — biserica, — își întinde aripile călduroase asupra lui, spre paralizarea efectului acelor ghețare, eșind totdeauna biruitoare...

Așa a fost totdeauna trecutul nostru, o luptă continuă de conservare a etnicității noastre, a sufletului nostru național.

Și această „roată” a destinului cu dinți făuriți din diferite atacuri îndreptate la tulpina neamului nostru, și astăzi... „se învârte mereu“.

Dar dacă în tot trecutul nostru sbuciumat au fost strămoșii nostri în continuă luptă de apărare față de des repetatele uneltiri, și dacă noi avem dela ei și planul probat de sigură apărare și învingere, testificat de veacuri, înșula-ne-vor oare desnădejde și sentimente de decepție atacurile și lovirile prezentului?.. La nici un caz!.. „Ce e val ca valul trece“.. în cazul, că nu vom dormita, ca să ne cufunde și ducă cu sine.

Noi, cei de astăzi, nici nu trebuie se inventăm aproape nici un mijloc de apărare și conservare. Știm

FOIȘOARĂ.

Dela reprezentațiile de operă.

Sibiu, 9 Iunie 1913.

Inregistrăm cu îndreptățită mândrie succesele obținute de Reuniunea română muzicală din Sibiu cu prilejul reprezentațiilor de operă, date Joi în 5 Iunie întâia oară și ieri, Duminecă, a doua oară.

Piese reprezentate sunt: *Secretul Susanei*, cu muzică de Ferrari, și *Cinstea țărănească* (Cavalleria rusticana) a maeștrului Mascagni.

Au trecut 27 de ani, de când în 15 și 17 Aprilie 1886 aceeași Reuniune a pus pe scenă, întâia dată la noi, opera în două acte *O noapte în Granada*, în rolul principal al vânătorului cu regretatul Nicolae Popovici dela Caransebeș, cântărețul tânăr cu dulce glas, care de mult își doarme somnul într-unul din cimiteriile sibiene.

D'atunci și până astăzi orașul nostru n'a mai auzit opere cântate în limba românească. Faptul constatat nu însemnează, că Reuniunea noastră de muzică ar fi cântat la concertele sale numai piese ușoare din repertoriul bogat al apusului sau câte-o „Frunză verde” din repertoriul sărac al muzicii noastre naționale. Dimpotrivă, s'au executat nu odată piese clasice, la a căror

instruire se pretindea aceeași grijă și stăruință, ca și la cântarea de opere.

Negreșit, modestele împrejurări, în care ne găsim, și de care nu ne putem ușor desbăra, — e de ajuns să pomenim necesitatea unei școli corale, ce n'o avem — au stânenit și vor stâneni și pe viitor pașii reuniunii de muzică în calea lor spre culmile artei.

Ne bucurăm cu atât mai vârtos, că, în fața greutăților întimpinate, munca de câteva luni desfășurată de membrii reuniunii s'a terminat în serile acestea într-un mod cu adevărat strălucit.

Eată o scurtă dare de seamă.

Prima piesă, *Secretul Susanei*, ne înfățișează într'un singur act o mică furtună casnică, provocată de un soț gelos și de o soție care fumează pe ascuns. În jurul acestui subiect banal, Ferrari a brodat o muzică gingașă și din cele mai expresive: bănuială și accesele de furie ale tinărului soț, frică, iubirea și istețimea femeii, care îmblânzește purtarea celui orbit de patimă, — toate sunt tălmăcite inteligent în muzica numitului compozitor. Opera, nouă pentru sibieni, este executată splendid de dna *Veturia Triteanu* și dl *Ionel Crișanu*, susținută în câteva scene de mimica bătrânului servitor, jucat de dl *Lorenz*, imcusitul regisor al stagiunii de operă germană.

A doua piesă, *Cavalleria rusticana*, deși cunoscută dela reprezentațiile străine, a format punctul de căpetenie al programei.

Am ascultat cu deliciu preludiul melodios, intermezzo simfonic cu accentul său dolcisimo, ca și celelalte părți ale actului unic din celebra lucrare italiană: Siciliana lui Turiddu, corul de introducere, scena între Santuzza și Lucia, mama țaranului, cântecul cărașului Alfio însoțit de cor, admirabila rugăciune „Lăudați pe Cristos neamuri toate”, romanța între Lucia și Santuzza, cântecul cochet al Lolei, duetele între Santuzza și Turiddu, și între Alfio și Santuzza, și la sfârșit cântecul vinului.

Rolul *Santuzzei*, ținut de dna *Triteanu*, a fost o creație desăvârșită. Nu i-a lipsit nici talentul de a caracteriza firea explozivă a țărâncei din Sicilia, nici puterea de a fraza melodile din cea mai perfectă operă a lui Mascagni.

Domnii *Stefan Mărcuș* ca Turiddu și *Ionel Crișanu* ca Alfio au dovedit de nou, pe lângă voci bune, și calități valoroase dramatice. Persoanele, intrupate de tinerii nostri actori de talent, au primit relieful ce li se cuvenea.

Amândoi artiștii, și de sigur și dna *Triteanu*, sunt mențiți să facă o frumoasă carieră, care dorim să-și ajungă culmea pe scena viitoare opere românești.

Corectă în scenă, ca totdeauna, fost

în rolul Luciei dna *Maria Crișanu*, Gabriela cu voce de argint din „O noapte în Granada“...

Cântecul Lolei, zis de dsoara *Valeria Greavu*, trebe asemenea să-l remarcăm cu laudă. Debutanta, dela prima apariție, a cucerit simpatia spectatorilor.

Am avut, în resumat, reprezentațiuni peste așteptările noastre. Operele jucate ar merita să facă o lungă serie, fie la Sibiu, fie în alt oraș. Și lumea se va încălzi atunci și pentru artiștii noștri, ear indiferența pentru reuniune va mai scădea.

În sfârșit, cuvinte lăudătoare aducem la adresa corului de dame și domni, care împreună cu conducerea magistrală a regisorului și a dirigentului *Henrich*, și cu instrucțiunea temeinică a dlui *A. Stubbe*, au contribuit la reușita completă a întreprinderii.

E aproape de sine înțeles, că sala teatrului nostru comunal era tixită de public, care a resplătit cu lungi aplauze, cu bogate flori, și cu alte daruri atât prestațiile artistice ale profesioniștilor, cât și încercările promițătoare ale diletanților.

P. S. Astăzi, Luni, se dă a treia reprezentație. A patra va urma într-una din zilele proxime.

cum și prin ce putem fi salvați cu siguranță. Luptele părinților noștri, purtate cu bărbăție și cu izbândă prin sutele de ani, ne arată și ne strigă, că corabia invulnerabilă, în care să pot păstra cu siguranță comorile neamului nostru: *limba și legea străbună*, — este biserica noastră națională.

Să fim deci toți pururea trezi și înțelepți! Pe aceasta să o îngrădim cu toată căldura dragostei noastre, să o spriginim din toate puterile noastre, când ne cere ajutor, ca pe adevărata și unica depositară a unor bunuri de cea mai înaltă valoare vremelnică și vecinică.

Multe atentate desastroase din zilele ce le trăim, se par însă mult mai înfricoșate și aproape fără păreche, în raport cu cele trecute. Ele dovedesc, că inamicul a aflat care e artera capitală a vitalității noastre ca neam — *limba și legea* — și de aceea și-a îndreptat toate săgețile și lăncile cu două ascuțituri spre *aceea*, cu scop de a o vulnera, bine știind, că în caz de izbândă se va prăbuși întreg trunchiul naționalității noastre.

Dar dacă sunt grele și veninoase aceste atacuri, să nu uităm, că în raport cu trecutul s'a întârit mult, prin lumină și dragoste de neam, și obștea noastră primejduită. Conducătorii noștri de astăzi ne arată, ținându-l sus și tare, steagul purtat de înaintași întru apărarea bisericii și a așezămintelor ei, cu deosebire a *școlii* noastre, și ne strigă cu glas răspicat: „in hoc signo vinces”. „...Numai așa vom egi biruitori și din această luptă — ne strigă supremul nostru for bisericesc (sinodul arhid.) — dacă ne vom apăra și susținea cu tot prețul școala noastră amenințată, căci aceasta e pregătitoare stălpilor bisericii noastre naționale”. Astăzi mai mult ca ori când, aceasta ne cere sprijinul nostru, să i-l dăm cu drag, și în schimb ea ne apără de perire — sufletul... „Mare și neprețuită răsplăt, căci... „ce va folosi omul de ar dobândi lumea toată, și își va pierde sufletul său”.

Capul suprem al bisericii noastre, înțeleptul și neobositul conducător al naiei bisericești, I. P. Sfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, în conțelegere cu lamura fiilor bisericii noastre, întruniri în sinodul arhidiecezan ce trecu, după cum știm, spre întimpinarea pericolului ce amenință școala noastră națională-confesională, a chemat întreaga turmă în ajutorul cauzei de mare importanță. Și-a dat toată silința această înaltă corporație de a pune pe fiecare fiu al bisericii la muncă de apărare, în proporția puterilor sale. Impărțindu-se în cele VI clase credincioșii bisericii noastre și îndeplinindu-și fiecare datoria impusă gradului puterii sale, — izbândă ne va fi asigurată și de astădată.

Hotărârea adusă în mod legal, cu privire la darea culturală, are putere de drept; sfântă trebuie să fie ea deci pentru fiecare bun fiu al bisericii noastre. Superioritatea bisericii a dat *porunca*... a arătat direcțiunea mergerii înainte... Acum vine la rând *îndeplinirea* acelei porunci. Și aici rolul de căpetenie revine organelor inferioare bisericești — *statului preotesc*.

Cine cunoaște, fie și numai în parte, greutatea cu cari trebuie să lupte *preotul de la sat*, cu deosebire în chestii de încasări de bani, va înțelege și va afla de justificat fiorul de care e stăpânită preoțimea în pragul punerii în viață a acestui conclud sinodal... Înțeleg marea majoritate a preoților, cu parohieni săraci materialicește, dar și mai săraci cu duhul. Mai înțeleg apoi fiorul ju-

stificat al preoților, cari *doresc* cu orice preț a-și împlini datoria, ca astfel din a lor cauză să nu sufere bunul mers al marelui scop. — Și tocmai aici văd eu greutatea lucrului. (Va urma).

Din senatul imperial austriac.

Vorbirea deputatului Dr. Isopescu-Grecul.

În senatul imperial dela Viena s'a născut discuție lungă asupra provizoriului budgetar, cerut din partea guvernului austriac. În discuție a fost trasă și politică esternă a monarhiei noastre, politica contelui Berchtold, pe care guvernul a apărut-o, iar unii dintre oratori au atacat-o cu asprime. La discuție a luat parte și deputatul român bucovinean, Dr. Isopescu-Grecul, rostind o vorbire mai lungă în care a stabilit bine și corect situația în care se află poporul românec din Austria și din Ungaria și loialitatea cu care s'a purtat în decursul crizei prin care a trecut monarhia noastră. A polemizat întâi cu oratorii celorlalte partide parlamentare, mai ales cu ceie au atacat politica ministrului de externe, fără a putea dovedi cu nimica critica lor aspră, apoi a continuat cam astfel:

„Chestia prest'ului monarhiei n'a suferit prin hotărârea finală asupra soartei Scutarilor o rezolvare nefavorabilă. Pregătirile de război și aptitudinea armatei monarhiei, cari au fost trase întru câștig la îndoială în Europa, s'au dovedit de reale, tot așa precum a ieșit la iveală în cele din urmă și însușirea dinastică a poporației care există și care, cu toate încercările ce se fac de-a o nega, va exista întotdeauna în momentele de grea încercare. Rezolvirea crizei Scutari este considerată chiar de întreaga streinătate ca un succes diplomatic al Austriei și, precum cred, cu drept cuvânt. Dar și recunoașterea în principiu a unei Albanii independente constituie un succes al monarhiei. Ori cât de mult i-ar durea pe Sarbi și pe Muntenegreni, că li s'a denegat teritoriul la Adria, formarea unei Albanii independente a fost o chestiune de existență pentru monarhie, ceea ce nu trage nimenea la îndoială și ceea ce s'a constatat acum de curând în mod convingător de unul dintre cei mai remarcabili bărbați politici ai Austriei, de guvernorul Dr. Sieghard în ziarul „Frankfurter Zeitung”. La formarea acestui stat s'a dat expresiune de fapt numai principiului „Baleanul al popoarelor balcanice”, și popoarele sudslave, cari stau pe punctul de vedere contrar, se pun numai în opoziție cu principiul de naționalitate pe care în trecut l-au afirmat atât de des și l-au menținut cu sfințenie. Ele nu pot imputa nimic monarhiei, fiindcă nu li s'a luat nimic din ceea ce după părerea lor au avut sau ar fi trebuit să aibă. În privința aceasta s'a făcut încă poate mai puțin decât prea mult din partea factorilor hotărâtori. Oricum ar fi însă, cel puțin interesele noastre maritime în Adria nu sunt periclitate, și acesta este un succes, care ne asigură cel puțin status-quo-ul în Adria.

Cum stăm însă acum cu celelalte pederi pe cari le-am suferit prin criză? Nu vorbesc de relațiunile externe ale monarhiei, pe cari le voi aminti mai târziu, ci despre depresiunea economică în interiorul imperiului. Două lucruri s'au manifestat cu deosebire în decursul crizei. Mai întâi pederile economice, cari au rezultat din chemarea sub armă a rezerviștilor și care a sustras multor familii pe susținătorul lor sau multora din cei chemați sub armă le-a distrus bazele unei existențe economice atât de greu câștigată.

Cel ce susține, că la aceste chemări sub armă s'a trecut peste măsură necesară și corespunzătoare popoului, abea va fi crezut cu sinceritate, deoarece în fața mărimei pericolului ce amenință din toate părțile, trebuia să se facă pregătirile necesare cu tot aplombul cuvenit, iar acum avem speranța îndreptățită, că pregătirile făcute vor deveni în curând superflue și că soldații noștri se vor întoarce în curând la căminele lor.

Depresiunea economică mai însemnată a crizei a devenit însă mai simțitoare și prin depresiunea generală economică, care a cuprins întreaga monarhie, și care a devenit chiar catastrofală pentru țările din nordostul monarhiei: Galiția și Bucovina. Deabea își va putea face cineva, care n'a studiat însuși la fața locului situația, o închipuire despre efectele distrugătoare pe cari le-au avut evenimentele ultimelor luni asupra vieții economice a tuturor păturilor și claselor sociale a patriei mele mai înguste, Bucovina. Regret că astăzi nu pot spune amănunte, căci ar trebui să vorbesc ceasuri întregi. Voi avea însă de altădată prilej să vorbesc despre aceasta. Un lucru însă pot să constat deja acum, că criza a pricinuit ținutului nord-estic al țării o rană care nu poate fi lăsată să se lecuiească ca de obicei, de sine, dacă nu vom să asistăm în curând la totala nimicire economică a

poporației și de altfel atât de apăsătoare, a acestor țări. Aceleași aparitii, deși nu în aceeași măsură sunt de remarcate însă în toate celelalte țări ale monarhiei. Și acum se impune întrebarea: Fost-au toate acestea absolute necesare? (Va urma).

Români și Bulgari.

Viena, 31 Mai n. 1913.

„L'Indépendance Belge” publică ca titlu de document și cu observarea că bucuros va face loc „sub același titlu documentar și argumentelor românești în favoarea reclamațiilor cabinetului din București”, o „Serisoare din Bulgaria” datată în Sofia și semnată de Petcu Theodoroff care, dacă nu mă înșel, poate fi însuși ministrul Theodoroff, cunoscut după multe scrisori năbădăoase ce a pus chemat și nechemat la dispoziția presei franceze.

Iată cum înfățișează dl Theodoroff — și ca el desigur mulți alții în Bulgaria — raporturile recente dintre România și Bulgaria. Feul său de a vedea, de a judeca și de a se exprima este și pentru noi de extraordinar interes documentar chiar la acest moment, când se lăvădează chestia Silistrei și când e vorba ca de aci înainte cele două țări să se împretinească intim.

dl Theodoroff începe adănc și cu patos: „Când, nu demult, în numele libertății și al umanității (!!) Orientul aric se ridică într'un avânt colectiv și decizător pentru a lupta contra opresorului secular, statele civilizate din cele două lumi palpită la acest spectacol eroic și sângeros. Dar era unul între ele, care dela început având un aer supărat, stătu un timp imobil; el nu îndrăznea să contrarieze mișcarea sabiei liberatoare și să țină pe față partea tiranului barbar, pentru care erau simpatii sale. El chiar făcu încercări, în secret, pentru a-l sprijini, și îi puse la dispoziție căile sale de transport, contrar cu cele mai elementare datorii ale neutralității. Dacă n'a făcut mai mult, este pentru că la acel moment el credea sigură înfrângerea micilor națiuni beligerante. Iar când văzu că li suride norocul, la care nu se așteptase, el avu un moment de esitare. Apoi, *încurajat* prin certitudinea că aliații și-au epuizat puterile, el se reculege. Și cum statul vecin era departe angajat cu Turcul, el se pune la pândă, și îi cere o considerabilă porțiune de teritoriu ca recompensă pentru neutralitatea sa!

Acest stat este România.

Politica aceasta nu datează de astăzi. România a practicat-o la toate prilejurile favorabile, în trecut. Astfel și când cu războiul serbo-bulgar. Decum a plecat garnizoana din Silistra și n'au mai fost trupe bulgare la frontieră, imediat România și a început opera de usurpare. Anumit ea pune mâna pe cel mai bun fort, *Arab-Tabia*, și pe satul de același nume, vecin cu Silistra. Ceea ce remane caracteristic din acest act, este că s'a procedat la el în momentul precis, când armata bulgară era angajată în altă parte, în luptă.

Tocmai ca în cazul prezent, când România a pretins să-și aproprieze teritorii bulgare în momentul când toate forțele Bulgariei erau legate în lupte grele, departe.

De o parte, imposibilitatea unei apărări bulgare, de altă parte vointa unanimă la puteri de a salva pacea cu orice preț: acestea sunt elementele, cu care a manevrat România în politica sa.

Revindicările ei se explică ele oare prin considerații strategice, etnice ori de altă natură? Au ele, în ori ce înțeles ar fi, un fundament juridic ori istoric?

La început, România, modestă, n'a cerut decât o nouă rectificare a frontierei. Oare cu drept?

Tratatul dela Berlin, protocolul congresului, protocolul comisiei europene și toate aranjamentele intervenite ulterior între partidele din cauză, sunt aci pentru a răspunde negativ. (?)

Articolul 46 al acestui tratat stabilește că linia graniței se va fixa la fața locului de comisia europeană instituită pentru delimitarea Bulgariei. Protocolul dispune că traseul va trece printre orașul Silistra și satul Adakó, fără a preciza distanța respectivă dela aceste localități. S'au iscat discuții grave pe tema aceasta între partide. Comisiunea, caracterizată prin o extraordinară parțialitate, înclină încă odată a satisface România și hotără definitiv litigiul în favorul ei, dar lăsând afară din teritoriul ce îi atribuie, satul și fortul Arab-Tabia.

Starea de lucruri stabilită astfel dură până la războiul serbo bulgar, în 1885. Atunci, cum s'a spus mai sus, România pune mâna pe o porțiune de teritoriu bulgar, și acaparează satul și fortul Arab-Tabia.

Guvernul bulgar (cabinetul Karaveloff) se văzu în necesitatea amară de a îndura acest fapt, până după războiul. După terminarea campaniei pentru a evita un al doilea conflict, și pentru a face posibile pen-

tru viitor relațiuni amicale între cele două țări, guvernul bulgar se învoi la un aranjament, care oferi deplină satisfacție României, cedându-i fortul Arab-Tabia.

Dar, atât de puțin ca cel precedent, compromisul acesta n'avu norocul de a dura mult. Găsindu-se Bulgaria în scurt timp în noi crize și expusă la noi cercări, atât în afară cât și intern, vecina sa iarăși apără pe scenă, sulevând din nou problema rectificării frontierei. Stambuloff, care în aceste timpuri extrem de critice era șeful cabinetului, trebuie să accepte un aranjament nou și să se învoiască la noi concesii.

De atunci, ani au trecut, destul de mulți. Se credea că România s'a potolit, în sfârșit. Dar ea n'a încetat a sta la pândă. Ea se iveau, *totdeauna cu noi pretenții ilegitime*, în momentul când poporul pe care voia să-l atingă, își vărsa sângele în unde în o luptă gigantică cu un dușman redutabil. Iar ca petext totdeauna aducea înainte rectificarea frontierei.

Mai târziu *prinzând curaj*, ea începe a vorbi de compensații ce i-ar compete ca preț al neutralității sale.

România grăbi a-și schimba pretextul și în momentul ultim ei propuse unul, care pedasupra, nu era nici mai puțin ciudat, nici mai admisibil, decât cele precedente. Acesta era pretextul punctului de vedere strategic”. —

În termiori tot atât de odioși, și cu aceeași argumentare de rabulistică ca până aci, autorul îi exprimă acum supărarea sa și împotriva diplomației europene care „deslegând dificultățile ivite între cele două țări, așa că atribuie României teritoriile dorite, pare a fi scris cea mai neagră pagină în istoria sa în Europa”, și continuă:

„Conferența dela Petersburg a invocat, în mod ipocrit, ca motiv juridic al deciziunii sale faptul că *congresul dela Berlin a făcut nedreptate României omițând a-i asigura mijloacele pentru a-și apăra Dobrogea, și că era just să se șteargă nedreptatea aceasta*. Motivul acesta este sub ori ce critică (!). El e în contradicție cu orice general emise prin persoane de competență militară ale Europei, chiar și ale României (!). Nu se văzu oare că chiar deslegarea aceasta (?) a provocat o mișcare de ostilitate și o agitație aprinsă în sânul partidului conservator din România?

Ori cum ar fi, nu pacea a fost întemeiată astfel, ci a rămas preparat războiul. Într'un viitor apropiat, va fi o nouă problemă de deslegat, aceea a Dobrogei întregi și un nou război de desrobire se impune. Să se știe, că la momentul venit poporul bulgar se va lăsa în el cu hotărâre firmă.

De altă parte, trebuie să se constate cu regret obstinția bărbaților de stat români (?) de a nu observa interesul ce au anumite puteri mari de a ținea cele două popoare în constantă neînțelegere. Ei (da, Bulgarii! N. R.), uită acel trecut când Români și Bulgari erau părtași la aceeași existență subjugată și miserabilă. Asemenea ei uită, că nu e bine a se încrede totdeauna în statele mari, cari au interese adeseori contrare cu cele ale statelor mici, cum suntem noi, ei și noi Bulgarii. Istoria învață că popoarele mici sunt destinate a trăi și muri împreună. În trecut, ele n'au avut existență autonomă decât excepțional, când popoarele mari erau în desacord între o altă, independența lor a fost totdeauna condiționată și precară.

În sfârșit, de ce n'am crede că România e geloasă de cucirile noastre, realizate de altcum nu așa cum a fost adeseori cazul *alocurea*, utilizându-se șiretenie, proceduri de pândire și exploatarea nenorocirea celui alt, ci prin puterea idealului, sentimentul prestigiului național și jertfirea nobilă a vieții individuale. Cât timp Bulgarii vor dispune de asemenea comori, cum socotesc bărbații politici ai României a-i putea opri în drumul destinului lor istoric? Ei ar face mai bine, dacă i-ar lua ca exemplu și ar înceta cu practica unei politici de diversivune care strică mai mult decât profită popoului român.

Totuș, încă nu e pierdută ori ce nădejde a unei înțelegeri cordiale. Aceasta depinde dela regele Carol și dela cabinetul din București. Un simplu gest, un singur pas, și toate s'ar aranja!

Guvernul român să declare că preferă solidaritatea cu poporul vecin, (solidaritate fondată pe o lungă tradiție de aspirațiuni comune și capabilă de a-i procura în viitor un ajutor de care poate avea lipsă) mai mult decât profitul ce-i promite deciziunea interesată din Petersburg. Aceasta conditiei ar face ca coroana regelui Carol să scânteieze cu splendoare nouă, vrednică de regii cei mai mari și de cele mai nobile națiuni.

Iar dacă nu, România să nu-și facă iluzii. Cât va exista, poporul bulgar nu o va erta! El va aștepta cu pacință ora potrivită. Se va întemeia o Silistra nouă lângă cea răpăită, și aci se va adăposti poporația celei vechi. Într'aceea se va pregăti pentru aia,

când va recuceri cele două orașe ce i s'au răpit și — Dobrogea întreagă. —

Bizare acorduri.

O mică observare, din cele multe ce s'ar putea face: dl Theodoroff uită, că mai mult decât la indivizi, între popoare prietenia nu e altceva decât o cădărie de interes, o jocosă comparieră, dacă n'are ca bază de toate părțile aceste postulate: iubirea adevărată pentru trecut, franchețea în judecarea prezentului, sinceritate în înțelegerea viitorului. Dl Theodoroff și cei de o seamă cu dânsul, — și, cum îi cunoaștem, ei sunt mulți cari rezonază la fel — par a neglija aceste calități. Dacă le-ar avea dl Petcu Theodoroff n'ar atribui României, chiar României extraordinare de pacifice și extrem de corectă în raporturile ei cu toți vecinii, acele ignobile atitudini de exploatare a celor strimțorați, din care e urzit articolul său prezentat străinătății civilizate. Nici n'ar nega el că alianța bulgarică a avut și scopul de a cuceri, cât mai mult și ori ce, cum prea evident apare aceasta din atitudinea eliaților față de popoarele străine de neamul lor, desrobite pentru a fi puse sub jug nou, și din încrederea lor, Bulgari, Sârbi, Greci, întregă. Nici n'ar vorbi în aceeași frază despre „soarta popoarelor mici de a trăi și a muri împreună” și despre destinele istorice ale poporului bulgar cari nu vor fi oprite în cale de, — vezi Doamne, — România.

Mai puțin ca între singuratici, între state prietene nu se leagă prin amenințări și brutalități. Las că amenințarea aceasta cu ora potrivită, cu destinele istorice, e un gest deplasat, absurd, ridicol. Acum și la ora potrivită România și neamul românesc nu se va da în lături, ci va ține piept cu cei ce vor să realizeze pe socoteala sa anumite destine istorice ce înșiră și sugerează în poșta sălbatecă de a cuceri.

În același timp România, poporul român, va fi pentru cel ce i se apropie cu sinceritate, cel mai credincios, cel mai devotat prieten, aș putea zice: un frate. Aceasta s' o știe vecinii noștri. C. Nedelcu.

Înștiințare.

Din monumentală operă „Dacia preistorică” (un volum în 8° mare, cu 1152 pagini și număroase ilustrațiuni) de regretatul Nicolae Densușianu, cu o prefață de 114 pagini, scrisă de dl Dr. C. I. Istrati, se află spre vânzare un număr de exemplare în depozitul „Asociațiunii” pentru literatura română și cultura poporului român. Prețul unui exemplar trimis franco, este de 30 (treizeci) coroane. Cei-ce doresc să și procure această lucrare monumentală, al cărei venit, după acoperirea cheltuielilor de tipar, va cădea în beneficiul „Asociațiunii”, să binevoiască a se adresa Oficiului de casă al „Asociațiunii” (Sibiu, Str. Șaguna, Nr. 6).

Sibiu, 7 Iunie n. 1913.

Biroul „Asociațiunii”.

Operă română în Sibiu.

În mod deosebit de măgulitor serie ziarul din loc „S. D. Tageblatt” despre prima reprezentare a operelor „Cavaleria rustică” și „Secretul Susanei”, cântate românește Joi sara în sala teatrului nostru orașenesc. Recensentul își precizează părerile astfel despre artiștii noștri:

„... Ambele roluri principale de femeie le-a deținut d-na Veturia Triteanu. Cu toate, că atât de rar avem prilej să vedem pe această cântăreață interesantă debutând pe scenă, totuși ea se simte pe scenă ca acasă. În privința muzicală ea dispune — precum s'a exprimat unul din cei mai severi specialiști de ai noștri — de un „talent fenomenal”, iar soprana ei strălucitor ca cristalul și minunat cultivat stă în zădărnici splendoare sale. În aceste două roluri, pătimeași și rustice ale fetei din popor, ea s'a dovedit deplin stăpână. Românilor le place să se provoace la strămoșii lor Romani. Cine a văzut, a auzit și a admirat eri pe d-na Triteanu în „Cavaleria rustică” crede, cu tot ochii ei albaștri, că strămoșii ei de fapt au emigrat dintr-o regiune oarecare a Santuzzei. Artistă a fost acoperită de aplauze și flori, cari formau o adevărată grădiniță, bună de a fi ipotecată. ... O foarte îmbucurătoare cunoștință ne a oferit reuniunea prin d-l Ștefan Mărcuș (dela teatrul orașului Troppau) în rolul lui Turridu și prin d-l Ionel Crișan (dela teatrul din Gablitz) în rolul lui Alfio. Primul un cântăreț puternic cu un tenor de o mare bogăție în cea mai frumoasă floare de Mai, al doilea un baritonist cu voce sonoră, ac-

centuată și de un timbru nobil, ambii în același timp bărbați tineri, svelți, de o apariție impunătoare, captivantă și cu un joc esecelent...”

În mod elogios serie apoi despre aceasta reprezentare și ceealaltă foaie germană din loc „Bürger Zeitung”, scoțând la iveală talentul frumos al doamnei Triteanu și al celorlalți cântăreți.

NOUTĂȚI.

Personal. Domnul Dr. Petru Ionescu, secretar ministerial în ministerul de culte și instrucțiune publică, a sosit astăzi dimineața la Sibiu, pentru a participa la examenele de finea anului la secția pedagogică a seminarului „Andreian” în calitate de comisar ministerial.

Visitațiune canonică. Preasfințitul Domn Episcop al Aradului, Ioan I. Popp, a fost Duminecă trecută în visitațiune canonică în comunele Ușuseu, Belotint și Chelmac, tractul Lipovei. În Ușuseu a făcut sfințirea noii și frumoasei biserici de acolo. Prețutindena P. S. Sa a rostit vorbiri frumoase și pline de învățături.

Sfințirea bisericii din Vârșet. Joi s'a făcut sfințirea bisericii gr.-ort. române din orașul Vârșet, în Banat. Actul sfințirii l-a sevărit P. S. Sa, Episcopul Dr. Miron E. Cristea al Caransebeșului, cu asistență număroasă. P. S. Sale i s'a făcut primire impunătoare în Vârșet. Raport aducem în numărul viitor.

Incoronarea Regelui. Eri, Duminecă, s'a serbat pretutindena în țară aniversarea încoronării Majestății Sale ca Rege al Ungariei, eveniment întâmplat în 8 Iunie n. 1867.

Jubileul domnului Bologa. Eri, Duminecă, la orele 11, s'a serbat în sala școlii civile de fete a „Asociațiunii” jubileul de 25 de ani de profesură al domnului Dr. Vasile Bologa, directorul acestei școli. Au fost de față elevii, corpul profesoral și alt public ales. Festivitatea s'a început și s'a încheiat cu câte o cântare, intonată de corul elevilor, iar între cântări au fost roșite vorbiri de felicitare, din partea doamnei profesoare Eugenia Tordășianu, a unei eleve, și a domnului Andrei Bărsănuș, presidentul „Asociațiunii”, urmând după ele răspunsul jubilarului, care a fost viu felicitat din toate părțile. Ne alăturăm și noi la aceia, cari au adus doriri de bine domnului director cu acest prilej.

Advocat nou. Ni se scrie, că în 6 Iunie a făcut cu succes strălucit cenzura de avocat la M. Ogorheiu dl Dr. Ioan Dorca, fiul preotului gr. oriental din Ibișdorfal Săseș, Ioan Dorca, — și și-a deschis cancelaria advocațială în Mediaș.

Examene. Examenele publice dela gimnaziul român gr.-or. din Brad se vor începe Marți 4/17 Iunie și vor dura până Mercuri 12/25 Iunie. Examinarea se va face din toate obiectele în fiecare clasă. Încheierea va fi Vineri, 14/27 Iunie, cu solemnitate obicinuită. Direcțiunea.

Hymen. D-șoara Melania Leșnică din Dobra și dl Dr. Simeon Dragomir, avocat în Ilia-murășană, anunță celebrarea religioasă a cununiei lor, care se va ține Duminecă, în 15 Iunie n. 1913, în biserica ortodoxă română din Dobra, la orele 6 p. m.

Congres. Din Viena se scrie, că din 2 până în 8 Septembrie se va ține în acel oraș congresul sionist al 11-lea. E interesant, că mișcarea sionistă al cărei întemeietor este Teodor Herzl din Viena, organizează acum pentru întâia oară congresul său în capitala austriacă. Celelalte zece s'au ținut în Basel, Londra, Haga și Hamburg.

Spionaj în Rusia. S'au arestat în zilele din urmă numeroase persoane aflătoare în serviciul statului rusesc, între care și mulți militari, învinovați că au vândut unei puteri străine mai multe documente importante. Într'un hotel din Viborg s'a împușcat un ofițer rus, a cărui identitate se ține secret.

Lapte nu bere. Un număr mare de studenți ai universității germane din Bonn a făcut o cerere către rectorul universității, pentru instalarea unei lăptării, care să fie la îndemâna studenților. S'a dus „ergo bibamus” dela Bonn?

Deschiderea școlii de înotat. Școala de înotat din Sibiu a regimentului de infanterie nr. 31 s'a deschis cu ziua de ieri, Duminecă, în 8 Iunie. S'au luat măsuri pentru a se putea folosi și băi de soare, aer și năsip. Se vor da în fiecare săptămână concerte executate de muzica regimentului.

Mizeria ofițerilor francezi. În legătură cu turburările militare din Franța, zărele se ocupă cu salariile ofițerilor republicei. Cu greu se va găsi corp ofițeresc mai rău plătit decât cel francez, zice o revistă militară parisiiană. Salariul anual al unui căpitan bunăoară este 4100 franci, pe lună va să zică 348 franci; dar ca să poată trăi, îi trebuie cel puțin de trei ori pe atâta.

Concertul școlărilor. Profesoara de pian d-șoara E. Doczka k a dat cu școlarii săi un concert, care s'a ținut Vineri în sala dela casinoul ofițerilor din Sibiu. Programă bogată și bine executată. Elevii instruiți cu îngrijire.

Arestare pentru vivisectie. Face deosebită senzație arestarea unor distinși medici, cari se ocupau cu vivisectiunea. Medicii se zice că au aruncat 25 de câni vii de pe coperișul clădirii universitare din Filadelfia, cu scop de a studia nervii motori și senzibili la un animal, care și-a rupt șira spinării.

Bancnotele de 100 coroane. Se scot din circulație bancnotele de 100 coroane care poartă data 2 Ianuarie 1910. Baniile acestia se mai primesc pentru plăti sau schimb până în 31 Mai 1915. De aici încolo se primesc numai ca schimb la oficiile băncii austro ungare, până în 31 Mai 1921. După termenul din urmă banca refuză primirea bancnotelor amintite.

Atropin împotriva boalei de mare. Doctorul Przibram, medicul unui vapor, făcând studii asupra boalei de mare, se pare că a găsit un excelent mijloc pentru combaterea boalei. Leacul este injecția unui miligram de atropin sulfuric.

Cercul Picardi. Astăzi Luni și în fiecare zi mare producție artistică în Cercul de varietăți Picardi în Piața gării, lângă panoptic. Amănunte se citesc pe afișe. Începutul reprezentațiilor la orele 8 și un sfert seara.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, al Reuniunii meșeriașilor sibieni, cu prilejul paras-tasului festiv al Reuniunii române agricole sibiene, surorile mult regretaților: Dr. Aurel și Eugen Brote, dnele Iustina Dr. Sandean și Ana Dr. Marienescu, dăruiesc intru vecinica lor odihnă câte 10 cor., ear d-șoara Sabina Brote, 5 cor., sau în total 25 cor.

Paradisul liniștei. Orașul Chicago este considerat ca o localitate dintre cele mai lărmuitoare în Statele unite. Autoritățile sustinute de câțiva patrioți voesc acum să schimbe acest iad al sgomotului într'un paradis al liniștei. S'a dat ordin, ca ori-ce car de povară să circuleze pe roate de gumă. Vanzătorii, mesagerii, laptagii ș. a. au să poarte numai călcaie de gumă. Vapoarele și tramvaiele vor da signalele cele mai discrete. Presa din Chicago salută cu însuflețire înuorile, prin care orașul american are să întrecă cu organizația sa perfectă toate celelalte localități din lumea nouă și veche.

Răsboiul independenței. Dupăcum am anunțat în numărul trecut al foi noastre astăzi Luni, în 9 Iunie se va începe în Bioscopul Apollo din Sibiu seria de reprezentări a celui mai perfect tablou cinematografic: Răsboiul turco-ruso-român din 1877 dela Plevna-Grivița, în 5 acte și 17 scene principale. Tabloul reprezintă următoarele scene: 1. În timp de pace. 2. Patria în pericol: Mobilizarea. 3. La Calafat: Moartea lui Cobuz. Muzica aceasta îmi place. Dincolo de Dunăre. 4. Tabăra pe câmpul Poianei: Baterea cuielor în steagurile nouă. Telegrama arhiducelui Nicolae. Sfințirea și împărțirea steagurilor nouă. 5. Traversarea Dunării (la 19 și 20 Iulie 1877): Zădăria podului. Serviciu bisericesc. Imbarcare, debarcare. 6. Ciocnirea armatelor. 7. Pașa Osman la Plevna. 8. Cuartirul principal dela Poradim. 9. Prima și a doua apărare dela Grivița. 10. Grivița. 11. Valea desastrelor. 12. Acasă. 13. În împrejurimea Plevnei. 14. Predarea Plevnei. 15. Opanez (la 29 Noembrie 1877). 16. Scena finală. 17. După 35 de ani. Pentru înlesnirea cercetării și din partea publicului din împrejurime direcțiunea va da trei reprezentații la zi, prima începând la orele 4, a doua la 6^{1/2} iar a treia la 8^{1/2}. Reprezentațiile se vor da în patru zile: Luni, Marți, Miercuri și Joi. În decursul reprezentațiilor va cânta muzica militară. Atragem din nou atențiunea publicului românesc asupra acestor reprezentații interesante.

La Reuniunea meseriașilor români din Sibiu. au fost primiți următorii membri ordinari: Macedon Corfariu (originar din Agnita fiu de econom), Alexandru Muntean (originar din Sibiu, fiu de cojocar, cu 1 cl. gimn.), culegători tipografi; Alexă Coman (orig. din Sura mare, fiu de econ.), sodal pantofar; George Fegășanu (orig. din Cor. Sănmărtin, fiu de econ.), Vasile Florea (orig. din Tapu, fiu de econ.), George Șoneanu (orig. din Ruși, fiu de econ.), sodali cismari; Zaharie Baracu (orig. din Alămor, fiu de econ.), sodal faur; Ioan Metea (orig. din Ileni, cu 8 gimn. și maturitate, fiu de econ.), Ioan Pătru (orig. din Telechi-Recea, fiu de econ.), sodali lăcătuși; Ion Șamanțu (orig. din Seleus, com. Torontal, fiu de econ.), sodal vopsitor de haine; George Silea (originar din Ucea sup. fiu de econ.), sodal croitor; Ion Cloșan (orig. din Cichindeal, fiu de econ.), măestru pantofar și Vasile Popoviciu (orig. din Sadu, fiu de notar, cu 2 cl. civile), mecanic.

Act de recunoștință.

La convenirea noastră socială, din 4/17 Mai c. au binevoit a suprasolvi: Dr. Zenovie Gheaja candidat de avocat, Nicolae Vidrighin, inv. Rășinari, Aurel Cosciuc, conferențiarul „Asociațiunii”, Nicolae Dubleş, notar penz., Aurel Popovici, prof. semin., Aurel Grün, comerciant, Ascaniu Crișan, Dr. Silviu Dragomir, prof. seminarial, Nicolae Poppa, măestru croitor, câte 1 cor.; Petru Bota, croitor, Timotei Popovici, prof. sem., Andrei Teodor, grădinar, Alexandru Fărcaș, măestru croitor și Nicolae Iosif, inv. penz., câte 2 cor.; Petru Moga, fronzelar, 60 bani, Petru Simtion, librar și Ion Pavel inv. în Lancrăm, câte 50 bani. La pălăria „Dzeu vede”, purtată de subșcribul preșident dela om la om, s'a adunat cor. 21-03.

Din venitul curat s'a adaus la fondul Andrei baron de Șaguna pentru ajutoarea văduvelor și orfanilor meseriașilor cor. 21-03, ear cu cor. 137-22 s'a pus temeiul fondului pentru cumpărarea instrumentelor muzicale ale orchestrei (fanfare), ce să va înființa.

Ne exprimăm cele mai călduroase mulțumite tuturor acelor, cari și de data aceasta au sprijinit întreprinderea noastră, ce tinde la întărirea clasei noastre de mijloc.

Sibiu, 27 Mai 7913.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Vic. Tordășianu
preșident.

Ștefan Duca
notar.

Din public*).

Mulțumite publice.

Subșcribul în numele poporului din parohia Mociu (tractul Clojului) aduc cea mai adânc simțită mulțumită: 1. Institutului de credit și economii „Vatra” din Cluj. a) pentru ajutorul de cor. 50 primit în 1912 b) pentru ajutorul de cor. 100 votat în 1913, spre scopul procurării de recuzite pentru școală — 2. Domnului Ioan Fuia din Mociu, pentru procurarea pe seama bisericii, a unui candelabru în preț de Cor. 300. 3. Consumului din Mociu (mocii fogyasztási szövetkezet) pentru suma de Cor. 33-33 votată bisericii noastre din venitul anului 1912.

Mociu, la 10 Mai 1913.

Simeon Ciucea
paroh.

Pentru acoperirea multelor trebuințe ce avem cu biserica noastră de aici, am cerut sprijinul băneș al fraților din România. Astfel credincioasa aflătoare în București, Reveca Kerestes n. Sigiartău cu ajutorul dnei Florica G. Costescu a colectat următoarele sume: dela dl Costache Scarlat Chiriacescu, din Buzen 5 lei, dna Alexandrina Porfiriad, dl Gheorghe Costescu, dna Florica G. Costescu, dl Nicolae G. Costescu, dl Ioan Cămarășescu, dna Ioana I. Cămarășescu și Rebi Benczedi, toți din București — câte 5 lei, Automobil — Club Român — București 20 lei, dl Zlatescu Paraschiv — București 1 leu. și dna și dl Gh. Simion, — București 10 lei. Baniile colectate au fost trimiși oficiului parohial în sumă de 71 coroane.

În numele comitetului parohial exprim și pe această cale călduroase mulțumite marinoșilor donatori, și dnei Florica G. Costescu, care ne-a sprijinit în mod neașteptat.

Galomfalăul-mare, la 10/23 Maiu 1913.

Nicolae Peicu
preot.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 296/1913.

(124) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II-a **Mermazeu-Văleni**, în sensul ordinului consistorial Nr. 5568 Bis. dela 7 Maiu a. c., se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă (întregire maximală).

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar concurenții — cu știrea subscrișului — să se prezinte în comună pentru a face cunoștință.

Geoagiu-Algyógy, 17/30 Maiu 1913.

Oficiul protopresbiterial greco-oriental român.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 65/1913 par.

(123) 1—3

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Prea Veneratul Consistor arhiepiscopesc sub nr. 6087/1913 școl prin aceasta publicăm licitațiune minuendă pentru edificarea școlii gr. or. român din **Loamnăș** (Ladámos), tractul Sibiu.

Licitațiunea se va ține în **2/5 Iunie 1913** la 2 oare p. m. în școala gr. or. română din Loamnăș.

Comuna bisericească va da zilele de lucru năsupul, prundurilă necesar, apa, precum și toate transporturile dela gara din Loamnăș până la locul de zidire.

Prețul strigării e satorit la 9250 cor., iar licitanții vor depune ca vadiu 930 cor. în bani gata.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Comitetul parohial ca „senat școlar” își rezervă dreptul de a alege pe acela dintre minus oferenți, pe care-l va afla mai bun.

Loamnăș, la 21 Ma'u v. 1913.

Nicolae Dorca
par. prez. comit. par.

Vasile Crețu
notar comit. par.

Concurs repetit.

În sensul ordinului Venerabilului Consistoriu arhiepiscopesc ditto 26 Martie 1913 Nr. 3759 Bis, se publică concurs repetit pentru ocuparea postului de paroh în comuna bisericească de cl. III-a **Bogata-Olteană** cu filia **Dopca** din tractul protopresbiterial al Cohalmului cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții, pe lângă observarea prescrișelor reglementare, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică pentru a cânta și predica, respective celebra.

Oficiul protopresbiterial al tractului Cohalm

Ioan Berean
adm. prot.

Nr. 432/1913.

(116) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh de venit vacant prin moartea parohului Ioan Marin întâmplată la 27 Aprilie 1913 a **Boroșneului mic**, cu filia **Boroșneul mare** și **Saramaș**, parohia de clasa III-a se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat având a da jumătate din venite văduvei până la împlinirea anului, și folosirea cuartirului.

Concurenții vor avea a se prezenta cu prealabila încuviințare a protopresbiterului în vre-o Duminică sau sâmbătoare în **Boroșneul mic** (gara Nagyborosnyó) spre a cânta, celebra sau cuvânta, înaintându-și documentele recerute în termenul arătat subsemnatului oficiu protopresbiterial în Bereczk, satul Hárómszék.

Brețcu, 3 Maiu 1913.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or. al Treisacnelor în conțelegere cu comitetul parohial.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Nr. 2213/1913

(119) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului sistemizat de notar al treilea și vacantul post de viconotar în comuna **Polyán**, cercul Szerdahely, comitatul Szeben, prin aceasta public concurs și provoc pe reflectanții la aceste posturi, dotate cu 1600 coroane, respective cu 1000 coroane, salar anual, să-și înainteze recursurile instruite conform § 6 art. I. din 1883, respective §-3 art. XX din 1900, cu atestatele despre serviciile de până acuma, subsemnatului oficiu pretorial, până la 21 Iunie 1913.

Cunoașterea în vorbire și scris a limbii românești se recere necondiționat. — Zua de alegere se va defige ulterior.

Szerdahely, la 28 Maiu 1913.

Primpretorul cercual:

Dr. Bruckner.

Nr. 254/1914.

(117) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Băcăia**, prin aceasta se publică din oficiu concurs repetit, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar reflectanții să se prezinte în parohie pentru a cânta, cuvânta, eventual a celebra.

Geoagiu-Algyógy, 3/16 Maiu 1913.

Oficiul protopresbiterial al tractului Geoagiu.

Ioan Popovici
protopop.

O păreche vaci

de **pinzgau**, dresate și pentru jug, sunt de vânzare la

(122) 1—1 **Johann Daniel**
Sibiu, Wolffgasse Nrul 36.

De vânzare.

La administrația acestei foi sunt depuse spre vânzare trei colecții ale „Luceafărului”, nelegate, de pe anii 1910, 1911 și 1912, ediție simplă, cu prețul de 35 coroane. La cerere să vinde și de pe câte un an, numai cu 12 coroane.

De închiriat un

local de prăvălie

cu două odăi de locuit, culină și magazin, pivniță etc. în strada sării — Salzgasse Nr. 23. (121) 2—3

Mare ocaziune de Sfintele Rusalii

la

Vasile Ban,

mare magazin de ghete la „Cisma mare roșie”

SIBIU strada Ounei (Burgergasse) Nr. 7 SIBIU

și

filiala „Emir”, strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 16**cu prețuri ieftine.****Prețurile:**

Ghete de copii Chevreux și Box ori Kalv, Nr. 20—25 =	K 3—4
Ghete de copii „ „ „ „ „ 26—28 =	4—5
Ghete de copii „ „ „ „ „ 29—34 =	5—7
Ghete de băieți „ „ „ „ „ 35—39 =	7—9
Ghete jum. p. dame „ „ „ „ „ „ „ =	4—14
Ghete înalte p. dame „ „ „ „ „ „ „ =	8—14
Ghete de lucru p. bărbați, exec. dur. de Kalv ori wicks „	7—
Ghete cu țug ori șirete p. bărbați în Chevreux ori box „	9—50
Ghete cu nasturi ori Ideal p. bărb. „ „ „ „ „	10—
Ghete de ale lui Kobrak „ „ „ „ „ „ „	14—
Ghete Oslaria „ „ „ „ „ „ „	12—
Ghete americane „ „ „ „ „ „ „	13—
Ghete veritabile americane, cu șirete ori nasturi „	16—
Ghete de piele de Antilope p. bărb. în toate colorile „	20—

Mare asortiment în

ghete de vară sure din piele de cerb cu șireturi întregi și jumătăți pentru dame, bărbați și copii cu pețurile cumpărării de cor. 5-50, 7-50, 9-50 și 12-50.

Principiul meu e: câștig puțin — și învățare mare!
În zile de sâmbătoare și Duminicile am înainte de ameză până la 10 oare deschis. (89) 16—

La **Librăria arhiepiscopescă, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhiepiscopescă

Subscrisa berărie a „Fraților Hager” cu toată stima aduce la cunoștința P. T. publicului, că fabricatul său propriu de bere deschisă și întunecată sub numele de:

„Hagerbräu”

afară de restaurantul Stadtpark a domnului Michail Hager și de restaurantul berăriei aflător în Dreieichenstrasse Nr. 5, încă în multe altele restaurante din Sibiu (Nagyszeben) se poate căpăta spre consumație.

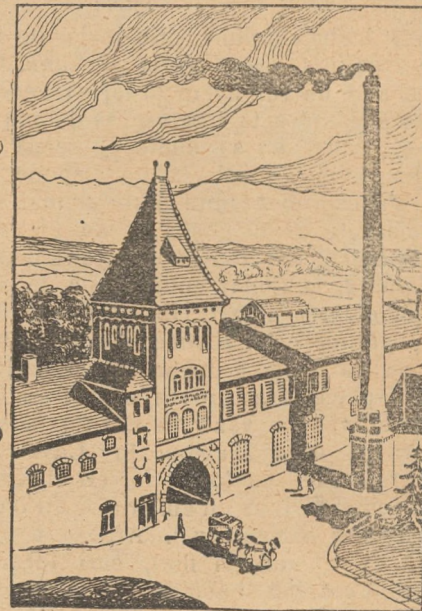
Cu profundă stimă

Berăria: Frații Hager.

Comande pentru provincie se primesc cu mulțumită în Berăria (Dreieichenstrasse Nr. 5).
Telephon Nr. 243.

Subscrișul cu toată stima aduce la cunoștința P. T. publicului, că din 1 Maiu începând în restaurantul său „Stadtpark” pe lângă berea „Pilsner-Urquell” încă și „Hagerbräu” deschisă și întunecată din berăria fraților Hager este pusă în circulație.

Cu profundă stimă

Michail Hager, restaurateur.

(105) 9—10